

Az erdők tiszta jövedelme és az új erdőtörvény.

A földadó szabályozásáról szóló 1875. VII. t.-cz. és az annak végrehajtása tárgyában 24163/1876. sz. a. kiadott utasítás olyan, hogy hasonló más törvényes intézkedéshez mintául szolgálhatna. Áll ez különösen az erdők tiszta jövedelmének kinyomozását illetőleg, melyet az idézett utasítás oly alaposan, oly talpraesett részletességgel ír elő, hogy a laikus is, ha hiven követné az igazságot, igen megközelítő eredményhez jutna. A kormány valóban büszke lehet ezen alkotására. Másrészt az 1879 : XXXI. törvénycikkben foglalt új erdőtörvénynek is csak az a hibája, hogy nem 1867-ben, hanem csak 1879-ben hozatott és hogy a földadó szabályozásáról szóló törvény megelőzte. Ez kétségkívül nagy hiba, mely végzetessé bizonyára csak azért nem vált, mert egyik is, a másik is a maga nemében kitünő; csakis annak köszönhető, hogy az előbb született fiu a később napvilágra jött apára ütött.

Mindamellettt vannak azonban az új erdőtörvényben intézkedések, melyeket a földadótörvény és az annak végrehajtása tárgyában kiadott utasítás, fájdalom, nem ismert és figyelembe nem vett, és melyek az erdők tiszta jövedelmének pontos kinyomozását már most igen kérdésessé teszik. Ha e bajon jó eleve nem lesz segítve, féltő, hogy az erdő-adó még sem lesz oly igazságos, mint a milyennek ilyen derék utasítás mellett méltán várhatnók.

Tény ugyanis, hogy a sokszor idézett utasítás 11. és 12. fejezetében az erdőjövedelem kiszámításánál döntő befolyással bíró és levonandó költségek meghatározására az 1867—1872. évi átlagot rendeli alapul, tehát azon korszakot, melyben az osztrák törvények és rendeletek hatályon kívül, az erdők pedig ugyszólván teljesen rendezetlenek voltak. Ezt szem előtt

tartva, nézzük már most, milyen befolyással van a nem rég életbe lépett új erdőtörvény ezen levonandó költségekre nézve:

1. Mindenekelőtt szemünkbe ötlük a 17—20. §§-ok azon intézkedése, mely szerint az erdőtulajdonosok nagyobb része erdejét megbecsültetni és üzemtervet készíttetni záros határidő alatt köteles. Hogy ez roppant költséggel jár, bizonyos, de hogy 1867—1872-ben e célra igen keveset költöttek, az is bizonyos: az utasításhoz képest legpontosabban kinyomozott tiszta jövedelem tehát már azért sem felelhet meg a valóságnak, mert a kinyomozás a jelzett költségek tekintetbe vétele nélkül történt.

2. Az új erdőtörvény 21—23. §§-ai szerint az erdőtulajdonosok legnagyobb része erdőörököt és szakértő erdő-tiszteket alkalmazni köteles, 1867—1872-ben nem úgy volt: akkor 350 frttal díjazott vadász állott az erdőgazdaság élén, most szakképzett erdész évi 1000 frtnyi fizetése terheli az erdőgazdaságot! akkor egy erdőőr 120 frtnyi bér fejében kerülgette az erdőt, most 3—4 egyenként 240 frttal díjazott erdőőrt kell alkalmazni. Az utasítás szerint kinyomozott tiszta jövedelem ennél fogva már ma sem felelhet meg a valóságnak, hát még 20—30 év múlva, mikor a hivatalban maradt nem oskolázott tisztek és örök helye már kivétel nélkül szakértők által lesz elfoglalva.

3. Minthogy az új erdőtörvény 2., 4., 165. és más §§-ai következtében bizonyos területeket okvetlen beerdősíteni és megtartani kell, erre pedig 1867—1872-ben alig gondolt valaki: kétségkívül a hivatkozott utasítás 11. fejezetében előirt módon kinyomozott költségátlag a valóságnak meg nem felelhet! Ki akkor magbeszerzésre, csemete vételre, faiskolákra és más efélére évenként 200 frtot áldozott, ma már legalább is 500 frtot kiadni köteles.

Ne mondja senki, hogy a fennebbi nagyobbodott költségeket az ennél fogva észszerűbbé lett erdőgazdaság behozza! mert be fogja ugyan hozni, de már csak akkor, midőn a jelen tiszta jövedelem már nem lesz érvényes, mert a mit a 300 frttal díjazott vadász csekély költséggel elhanyagolt, azt az 1000 frttal fizetett szakértő erdőtiszt több ezer forintnyi költséggel készített üzemterv és folytonos befektetés mellett csak 10—20 év múlva hozza helyre és a pozitív haszon (a nagyobb jövedelem) még később várandó!

Mindezeknél fogva kívánatos volna, ha az erdők tiszta jövedelmének most folyó megállapítása, tekintettel az új erdő-törvény hatályba lépte folytán változott viszonyokra történnék és a hivatkozott utasítás szerint kinyomozott erdőjövedelemből egy költségzaporodással arányban álló hányadrész (száztóli) levonatnék.

Mikulik József,

ügyvéd.

Megjegyzések Dietz S. „Rügy- és levélkulcs“ című munkájára.

Dr. Borbás Vinczétől.

Ez irodalmunkban úttörő és hézagpótló munka tartalmát itt vázolni nem szükséges, mivel az a t. olvasó előtt az „Erdészeti Lapok“ ez évfolyamának I. II. füzetéből ismeretes. Ismertettem azt az országos tanáregyesület „Közlönyé“-nek 1882/83. évf. 3. számában. Ott azonban aprólékosabb botanikai megjegyzésekre nagyon ki nem terjeszkedhettem, azért egyetmást itt az általában sikerült munkáról még bátorodom elmondani, különösen azokat, a mi az erdészeti botanika művelőinek és barátainak is szükséges. A munkának értékét csökkenteni ezekkel természetes, hogy nem akarom.